

Jez treh sotesk — geografija

<https://geografija.sijanec.eu/>

Anton Luka Šijanec, 2. a

Gimnazija Bežigrad

V ponedeljek, 23. novembra 2020

Vsebina predstavitve

1 Splošno

- Uvod
- Razlogi za izgradnjo

2 Zgodovina

- Poplave

3 Lokacija

4 Postavitev

- Transport

5 Ekonomija

6 Gradnja

7 Ostale posledice

- Slike

8 Viri

- Vsebinski
- Licence slik

9 Zaključek

- Jez Treh sotesk / Juang Šaban
- največji hidroelektrični jez na svetu
- Jangce (Modra reka), Sandouping
- dolg 2039 metrov, visok 185 metrov
- 32 turbin po 700 MW, dve turbini po 50 MW
- 22,500 MW → največja elektrarna

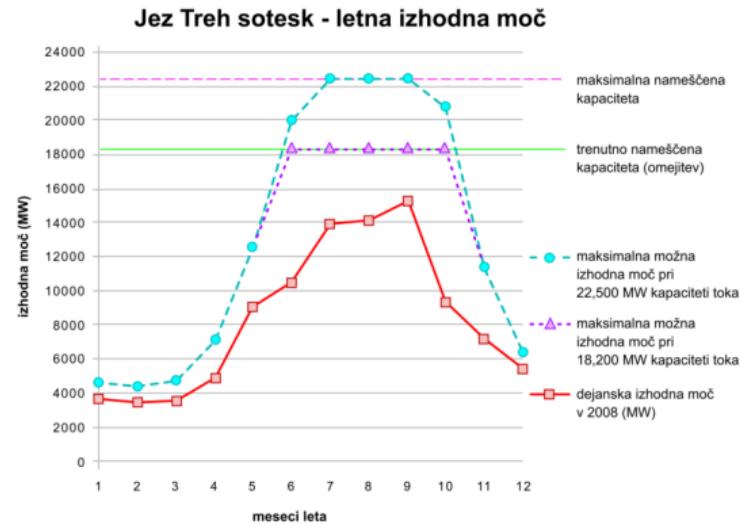

Slika 1: Jez Treh sotesk leta 2009

Splošno

Razlogi za izgradnjo

- generiranje velikih količin energije
  - CN 2016 porabila 5563,928 540 TW h¹
  - CN proizvedla 5882,943 540 TW h (106% porabe)
  - JTS 2016 proizvedel 93 500 GW h (1,7% porabe)
  - po predvidevanjih naj bi JTS proizvajal za 10% porabe, vendar je poraba narasla.
- preprečevanje poplav
- razširjenje vodnih poti

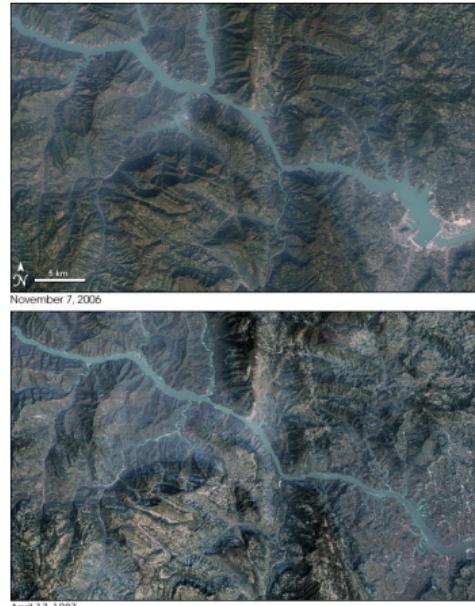
Slika 2: Graf proizvodne moči po mesecih

¹Worldometers, [b.d.].

Zgodovina

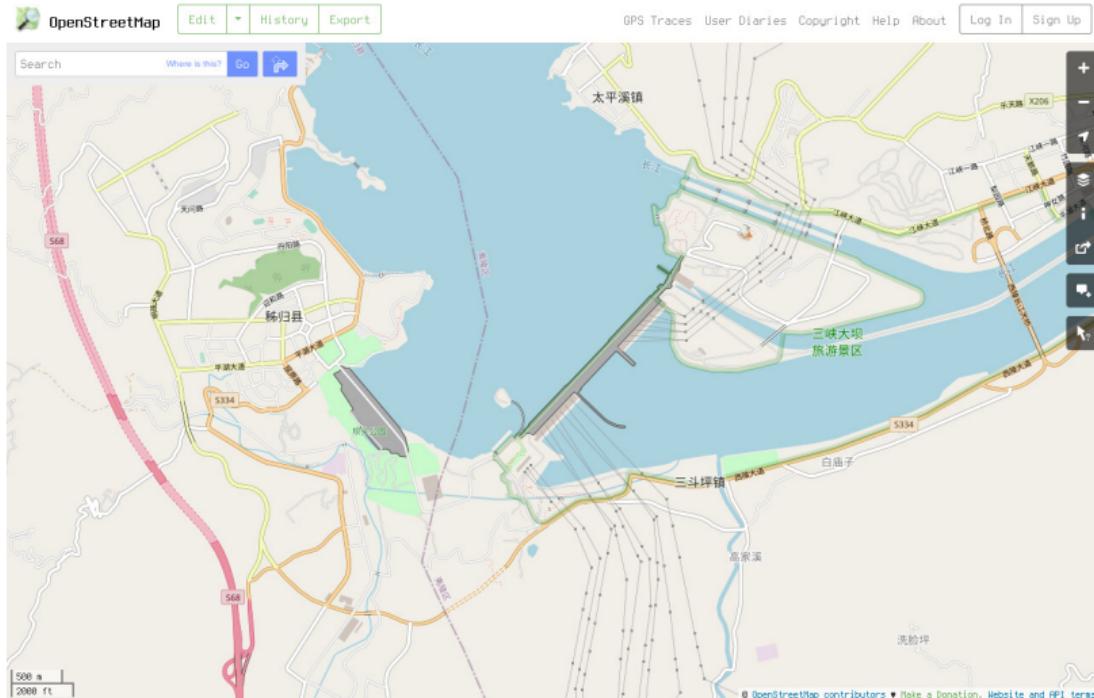
Poplave

- Poplave 1945 (modra reka): 30000 mrtvih.
- Bolezni, uničenje
- 1919 Sun Yat-sen dobi idejo za jez, ki bi lahko generiral 30 M konjskih moči (prib. 22 GW).
- Američani želijo investirati, CN civilna vojna 1947 zaustavi delo
- *Plavanje* (Mao Zedong), podpirajoč idejo o jezu.
- 1980 ideja o jezu spet vzklijе
- 1992 s 67,75% podporo planirajo začetek gradnje 1994.
- 2012 začne elektrarna docela delovati

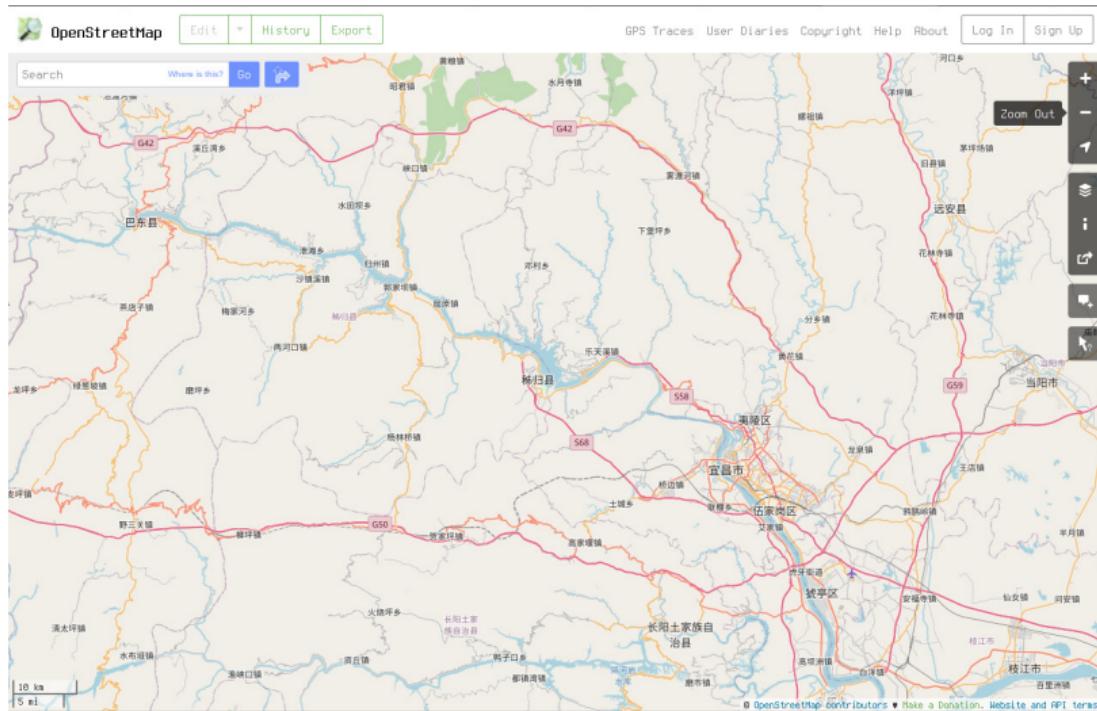
Slika 3: Povečevanje območja akumulacijskega območja

Lokacija

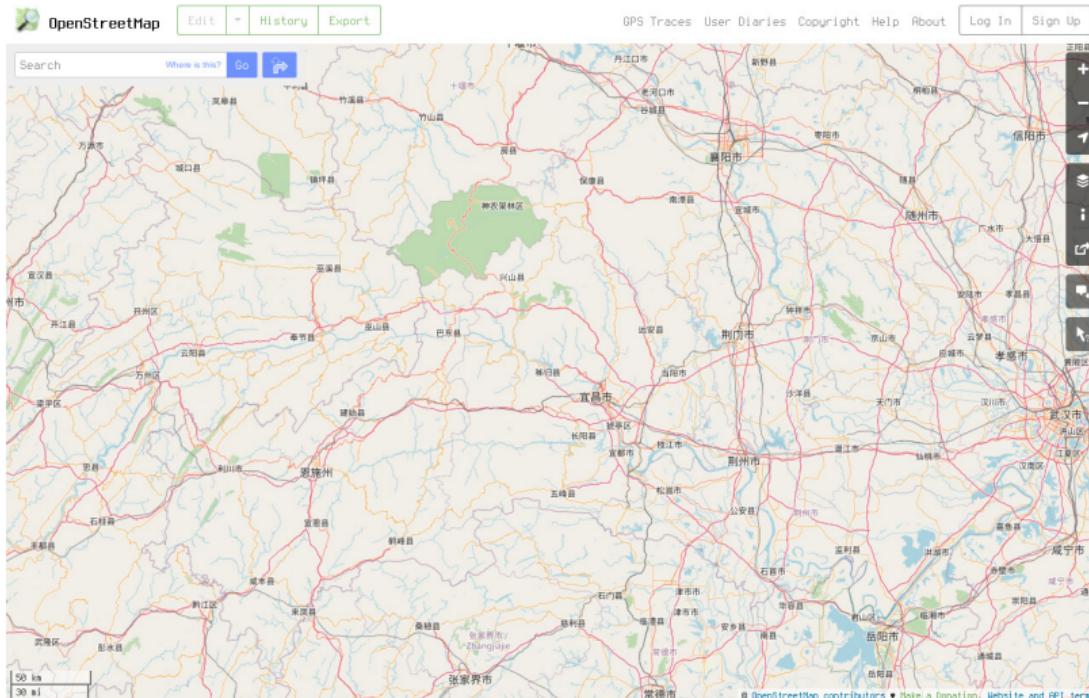
Slika 4: Lokacija jezu na zemljevidu

Lokacija

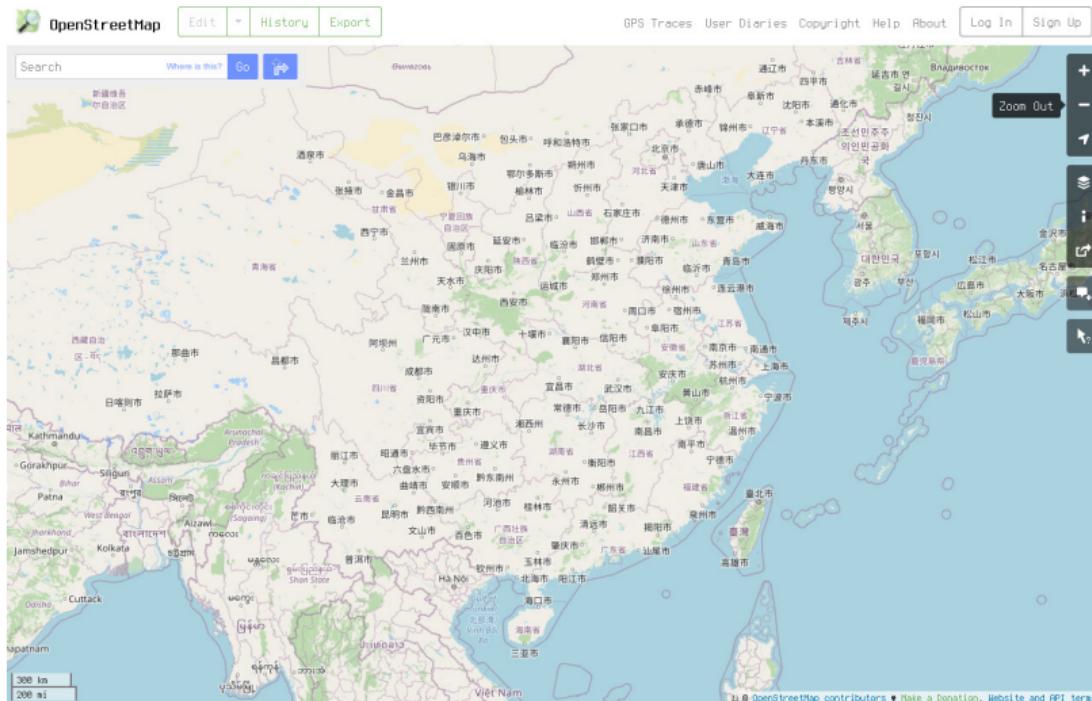
Slika 4: Lokacija jezu na zemljevidu

Lokacija

Slika 4: Lokacija jezu na zemljevidu

Lokacija

Slika 4: Lokacija jezu na zemljevidu

Postavitev

- Akumulacijsko jezero zaseda 632 km^2 prej suhega površja.
- Ni med največjimi; Jez Itapu ima umetno jezero, ki zaseda 1350 km^2 .
- Gladina jezera je velika 1045 km^2 .
- Za omogočanje ladijskega transporta ima dvoje zapornic in dvigalo za ladje
- Distribucija električne energije:
  - Do 2008 je J CN mreža plačevala 250 ¥ za MW h , od tedaj imajo glede na provinco variabilno ceno za MW h
  - Več-plačajoče stranke imajo prednost, recimo Šanghaj.
  - štiri HVDC linije: $10\,200 \text{ MW}$, veliko AC linij: $12\,000 \text{ MW}$.

Slika 5: Zapornice ob jezu

Postavitev

Transport

- Dve umetni strugi z zapornicama

- Namen: povečati letni rečni transport iz 10 Mt na 100 Mt, zmanjšati ceno za do 30%, bolj varno — po soteskah je bila navigacija težka.
- 4 h skozi 5 stopenj skozi zapornice (280 m dolge, 25 m široke, 5 m globoke).

- Dvigalo za plovila

- Hitrejše: od 21 min (*Deutsche Kvalität*), vertikalni premik: 113 m.

- Mislijo zgraditi tudi dva petindevetdesetkilometrska železniška tira za obvoz reke na vsaki strani Jangceja.

- Začeli so že 2012.

Slika 6: Dvigalo, zmožno dvigovati 3000 t

- Predvidenih 180 G¥ (=22,5 G ameriških \$).
- Do 2018 je bilo porabljenih 148,365 G jenov.
  - 64,613 G¥ za konstrukcijo in gradnjo
  - 68,557 G¥ za prenestitev in povrnitev stroškov preseljenim ljudem.
    - Denar, namenjen povrnitvi škode 13000 kmetom je izginil neznano kam. Kmetje niso dobili nadomestila za izgubljeni pridelek.
    - 1,24 M prebivalcev je bilo preseljenih, torej približno 54 838 ¥ na prebivalca, to je okoli 445 evrov.
  - 15,192 G¥ za organizacijo in financiranje
- Nefinancirajoče province plačujejo dodatnih 7 ¥ za megavatno uro.

- Infrastruktura za prenos električne energije: 34 G¥.

Slika 7: Gradnja jezu na oblačen dan

Gradnja

- Konec glavnega dela gradnje: 2006, dvigalo za ladje: 2015 æ
- $27,5 \text{ Mm}^3$ betona — železobetonska konstrukcija
- Med gradnjo je umrlo 100 delavcev.
- Posledice: prekritih 1300 arheoloških najdišč, 1500 vasi in mest
- Povrnitev investicije po 10 letih

Slika 8: Posnetek mesta Wanzhou iz leta 2008, preden ga je potopilo jezero

Ostale posledice

- Erozija na 80% površine
  - Geologi se ne strinjajo s predvideno sedimentacijo.
  - Ker je tok vode večji nad jezom manjši, se bodo sedimenti nabirali nad jezom.
  - Temelji Šanghaja, 1600 km s tokom reke, so iz sedimentov, ki jih prinese Jangce.
- Plazovi zaradi toka vode so do 2010 povzročili do 70 000 m³ zdrsnjene zemlje.
- Dnevno 7 t smeti in onesnaženje
  - Jez je pospešil izgradnjo 50 čistilnic v zgornjem toku.
  - Akumulacijsko jezero hrani več odpadne vode, preden je odplaknjena dol, kot prej.
- 6388 vrst rastlin (57% ogroženih); 238 družin, 361 vrst rib (27% ogroženih)
  - Skoraj izumrli: Baiji (kitajski rečni delfin) in Kitajska vesloklunka.
- Arheološke najdbe so bile premaknjene v muzeje, veliko je ostalo pod 91 m vode.
- Državna varnost
  - ZDA spodbujajo osamosvojitvene sile Taiwan k napadom na jez.
  - Zgolj letalski bombni napadi bi bili efektivni, le-ti bi povzročili ogromne poplave.
- NASA: Zaradi JTS je dan daljši za 0,06 μs.

Ostale posledice

Slike

Slika 9: *Psephurus gladius.jpg*

Electricity, 2020 [internet] [pridobljeno 2020-11-22]. Dostopno na: <https://w.wiki/nat>.

Jez Treh sotesk, 2020 [internet] [pridobljeno 2020-11-22]. Dostopno na: <https://w.wiki/nZo>.

Three Gorges Dam, 2020 [internet] [pridobljeno 2020-11-22]. Dostopno na: <https://w.wiki/nas>.

WORLDOMETERS, [b.d.]. *China Electricity* [internet] [pridobljeno 2020-11-22]. Dostopno na: <https://xn--jha.ga/cnpwr>.

Slika 10: Neka vas leta 2002, ki jo je poplavilo

- ① A view of Yangtze River Javna last
- ② 410, Rehman. *Le Grand Portage* CC-BY 2.0 (<https://z.ga/ccby20>)
- ③ MagentaGreen, Anton Luka Šijanec. *Jahresleistung der Drei-Schluchten-Talsperre* CC-BY 2.0
- ④ Satellite map showing areas flooded by the Three Gorges reservoir Javna last
- ⑤ OpenStreetMap uredniki *Slike zemljevida ODbL v1.0* (<https://z.ga/odbl10>)
- ⑥ Nikolaj Maksimovič *Three Georges Dam* CC-BY 3.0 Unported (<https://z.ga/ccby30u>)
- ⑦ Gaynor *Three Gorges Dam* CC-BY 3.0 Unported
- ⑧ Lienyuan Lee *Three Gorges Dam under construction* CC-BY 3.0 Unported
- ⑨ Ray Devlin *Wanzhou City Slums* CC-BY 2.0 Generic (<https://z.ga/ccby20g>)
- ⑩ Muséum d'histoire Naturelle *Psephurus gladius* Javna last
- ⑪ Răzvan Popescu *Baiji Lipotes vexillifer* Javna last
- ⑫ Ray_from_LA *Soon-to-be-submerged village* CC-BY 2.0 Generic (<https://z.ga/ccby20g>)

- Hvala za pozornost!
- Vprašanja?
- Ta dokument je informativne narave in se lahko še spreminja. Najnovejša različica, to je L^AT_EX izvorna koda in PDF dokumenti, je na voljo v mojem šolskem Git repozitoriju na naslovu <https://git.sijanec.eu/sijanec/sola-gimb-2/>. Povezava za prenos zadnje različice tega dokumenta v PDF obliki je http://razor.arnes.si/~asija3/files/sola/gimb/2/geo/predstavitev/1/dokument.pdf.

Zaključek

Razhroščevalne informacije

- Konec generiranja dokumenta: 22. november 2020 ob 23:56.
- Grafi imajo natančnost 100 točk na graf.
- Dokument se je generiral 13 s.
- Pred objavo izklopite razhroščevanje. To storite tako, da v glavi dokumenta nastavite ukaz razhroscevanje na 0.